

prima instanță: M. Ghervas
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, A. Nogai

dosarul nr. 3ra-300/15

ÎNCHEIERE

18 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadî

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Revinghin-Trușin împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Penitenciarului nr. 9 - Pruncul cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Elena Revinghin-Trușin și Departamentul Instituțiilor Penitenciare de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 iulie 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 07 mai 2014, Elena Revinghin-Trușin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Penitenciarului nr. 9-Pruncul cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 30 august 2013 a înregistrat căsătoria cu Denis Trușin, care activează în sistemul penitenciar al Ministerului Justiției al RM în calitate de plutonier de justiție al Serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul.

Menționează că la moment, ea nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului său.

Afirmă că așteaptă să se nască primul copil.

Sustine că s-a adresat la Penitenciarul nr. 9 – Pruncul cu o cerere, prin care a solicitat achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate la locul de muncă a soțului, însă prin răspunsul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul nr. 11-R-1/14 din 21 martie 2014 i-a fost respinsă cererea, fiindu-i comunicat că contabilitatea Penitenciarului nr. 9 – Pruncul nu este în drept să-i achite indemnizația cu privire la concediul prenatal și postnatal pe motiv că la salariul efectivului de trupă și corpului

de comandă din sistemul penitenciar nu se calculează cotele de asigurări sociale de stat și colaboratorii sistemului penitenciar nu achită contribuții de asigurări sociale, aceștia nu au calitatea de asigurați și, respectiv, ea nu poate beneficia de indemnizația pentru concediul de maternitate.

Invocă că ulterior, prin intermediul avocatului său, dânsa a înaintat Departamentului Instituțiilor Penitenciare o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate la locul de muncă a soțului, însă nu a primit nici un răspuns.

Consideră că refuzurile pârâților sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece conform art. 124 alin. (1) din Codul muncii, femeilor salariate, precum și soțiilor aflate la întreținerea soților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice, plăindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut de art. 123 alin. (2) din Codul muncii.

Remarcă că conform art. 7 alin. (5) din Legea privind indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, baza de calcul a indemnizației de maternitate, acordate soției aflate la întreținerea soțului salariat, este venitul mediu lunar asigurat al soțului și se determină în condițiile prevăzute în prezentul articol.

De asemenea, conform art. 16 alin. (1) și (4) din Legea menționată, asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate. Quantumul lunar al indemnizației de maternitate este de 100% din baza de calcul stabilit conform art. 7.

Indică că art. 5 alin. (1) lit. d) și alin. (3) din Legea enunțată prevede că asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație de maternitate. Modul de acordare a prestațiilor de asigurări sociale se stabilește de Guvern.

Menționează că în susținerea concluziei enunțate, vin și dispozițiile pct. pct. 6 și 21 alin. (1) și alin. (6) din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005.

Susține că în legătură cu refuzurile ilegale al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul și al Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a-i stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de maternitate la locul de muncă a soțului, la întreținerea căruia se află, i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Solicită a recunoaște ilegal refuzul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul din 21 martie 2014 și a Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a-i stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de maternitate de la locul de muncă a soțului, la întreținerea căruia se află ea, obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a-i stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de maternitate de la locul de muncă a soțului, la întreținerea căruia se află și încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul ei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral a sumei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 iulie 2014 acțiunea a fost admisă parțial, recunoscut ilegal refuzul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul și al Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a stabili și calcula Elenei Revinghin-Trușin indemnizația pentru concediul de maternitate, obligat Departamentul Instituțiilor Penitenciare să calculeze și să achite soției angajatului Penitenciarului nr. 9 – Pruncul al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Elena Revinghin-Trușin indemnizația unică pentru concediul prenatal și postnatal cu o durată totală de 126 zile pentru nașterea copilului Nicolai Trușin, născut la 17 iunie 2014 și încasate de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare în beneficiul Elenei Revinghin-Trușin cheltuielile de judecată în sumă de 2500 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 au fost respinse apelurile declarate de către Elena Revinghin-Trușin și Departamentul Instituțiilor Penitenciare și menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 ianuarie 2015, Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești în partea respingerii acțiunii cu privire la încasarea integrală a cheltuielilor de judecată, considerând că la caz fost aplicată o normă materială, care nu trebuia să fie aplicată și nu a fost aplicată norma materială, care trebuia să fie aplicată, eroarea comisă a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Menționează că instanțele judecătorești și-au motivat soluția de respingere a pretențiilor, contrazicându-se însuși pe ele, prin faptul că prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate, atunci există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului.

Susține că întrucât instanța de judecată, raportând circumstanțele de fapt la circumstanțele de drept, la practica judiciară stabilită pe această categorie de cauze, la Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 52, consideră că Elenei Revinghin-Trușin i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislația RM, prin obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare să calculeze și să achite soției angajatului Penitenciarului nr. 9 – Pruncul al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Elena Revinghin-Trușin, indemnizația unică pentru concediul prenatal și postnatal cu o durată totală de 126 zile pentru nașterea copilului Nicolai Trușin, născut la 17 iunie 2014, care putea fi evitat, reținând de fapt refuzul ilegal și neîntemeiat.

Afirmă că instanțele judecătorești incorect au stabilit că prezenta cauză nu prezintă o complexitate sporită, astfel, este oportună încasarea sumei de doar 2500 lei, care va acoperi și cheltuielile pentru xerox, serviciile poștale și călătoria avocatului în transportul obștesc. Or, instanțele judecătorești i-au pus ei obstacole de a nu se mai adresa la același avocat pentru a-și apăra dreptul recunoscut de lege sau

nu rămâne instanțelor ca să dea indicație ei la care avocați ar trebui să se adreseze pentru a-și putea apăra dreptul recunoscut de lege.

Solicită instanței de recurs de a da apreciere corectă prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică, încasând de la pârâți în beneficiul ei prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică suportate în mărime de 6602,50 lei și totodată, compensarea cheltuielilor suportate în apel în sumă de 1500 lei și pentru redactarea recursului în mărime de 1000 lei, în temeiul art. 96 alin. (1) și alin. (1¹) CPC.

Prin referința din 09 martie 2015 Departamentul Instituțiilor Penitenciare de pe lângă Ministerul Justiției al RM a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 ianuarie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Elena Revinghin-Trușin, reprezentată de către avocatul Ion Stegărescu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi